2007 жыл, 22-чи НОЯБРЬ, ОРТА КЮН. №226 (17877)

ЗАМАН

ГАЗЕТ 1924 ЖЫЛДАН БЕРИ ЧЫГЪАДЫ

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

Интернет-версия: zaman.smikbr.ru

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

БАГЪАСЫ 3 СОМДУ

Къабарты-Малкъар Республиканы Наркотиклеге къажау комиссиясыны юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини

УКАЗЫ

Россей Федерацияны Президентини «Наркотиклени, адамны башын хайран этген затланы бла аланы прекурсорларын законсуз сатыугъа къажау къошакъ мадарланы юслеринден» 2007 жылда 18-чи октябрьде чыгъарылгъан 1374 номерли Указына тийишлиликде **бегим этеме**:

1.Къабарты-Малкъар Республиканы Наркотиклеге къажау комиссиясыны бу Указгъа къошулгъан къаулумун къабыл кёрюрге.

2.Къабарты-Малкъар Республиканы Наркотиклеге къажау комиссиясыны аппараты къорхуусузлукъну вопрослары эм Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини Администрациясыны право низамны сакълаучу органла бла байламлыкъла жаны бла управлениясы тохташдырыргъа керекди.

Къорхуусузлукъну вопрослары эм Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини Администрациясыны право низамны сакълаучу органла бла байламлыкъла жаны бла управлениясы таматасыны боюнуна Къабарты-Малкъар Республиканы Наркотиклеге къажау комиссиясыны аппаратыны башчысыны борчун салыргъа.

3.Къабарты-Малкъар Республиканы Экономика эм жамауат къорхуусузлукъ жаны бла советини Секретары О.Л.Шандиров бир айны ичинде Къабарты-Малкъар Республиканы нормативге право актларын бу Указгъа келиширча этиу жаны бла предложениялары берирге керекди.

4.Бу Указ анга къол салынган кюнден кючюне киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти А.КАНОКОВ.

Нальчик ш., 2007 жылда 16-чы ноябрьде №85-УП.

Комиссиясыны къаурумуну тизмесин 2-чи бетде окъугъуз.

Къабарты-Малкъар Республикада Жер реформагъа хазырланыу эм аны бардырыу жаны бла республикалы комиссияны юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини

УКАЗЫ

Жер реформаны бардырыр, Къабарты-Малкъар Республикада жер бла байламлы халланы жангыча къураугъа бурулгъан къырал политиканы тохташдырыуну юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Президентине предложениял хазырлар муратда **бегим этеме**:

1. Къабарты-Малкъар Республикада Жер реформагъа хазырланыу эм аны бардырыу жаны бла республикалы комиссияны (мындан ары жаланда Комиссия деп жазылып къаллыкъды) эм аны къаурумун бу указгъа этилген къошакъгъа кёре къабыл кёрюрге.

2. Комиссия (А.Х.Кажаров) бир айны ичинде Къабарты-Малкъар Республикада жер реформагъа хазырланыу эм аны бардырыу жаны бла программаны проектин жаращдырыргъа эм аны къараугъа берирге борчлу этиледи.

3. Бу Указ анга къол салынган кюнден кючюне киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти А.КАНОКОВ.

Нальчик ш.,2007 жылда 17-чи ноябрьде №87-УП.

Комиссиясыны къаурумуну тизмеси 2-чи бетде басмаланады.

Парламент тынгылаула

Бирден кюч салыуну излеген проблема

«Наркомания миллет къоркъуусузлукъгъа уллу къоркъуу салгъан аманлыкъладан бириди, аны генофондубузгъа хатасы айтып айталмазча уллуду». РФ-ни Президенти В.В.Путинни Федеральный Жыйылыугъа Посланиясында айтхан ма бу сёзле бла ачханды КъМР-ни Парламентини Председатели Бечелланы Илияс геююрге кюн республиканы законла чыгъарыучу органында наркоманияны профилактикасына аталып бардырылгъан тынгылауланы.

- Статистикагъа кёре,-дегенди ол,- къыралда 6 миллион адам наркотиклени хайырланадыла, арт жыллада андан 100 мингден артыкъ адам ёлгенди. Наркоманла жащдан-жаш бола барадыла. Кертиди, бу осал затха къажау мадарла этиледие, энчи комиссия да барды, алай къуру ведомстволу амалла бла бу къыйынлыкъдан къутулур онг жокъду.

Илияс Борисович къуру бизни республикада окъуна сабийле, орамлада къалып, аман къылыкъгъа юйренмез ючюн, арт кезиуледе тёрт спорт сооружение къуралгъанын юллюге келтиргенди. Алай а бу ишде билим берген учреждениялары магъаналары бек уллу болгъанын, ала юйретиу ишни алгъындан эсе бек тиритлигге кереклисин чертгенди. Бу жыйылыугъа да окъуу юйлени, школланы башчылары ма аны ючюн чакъырылгъандыла, дегенди. Ала эм башхала этген окомла, предложенияла да хайырлы боллукъларына ышаннганын айтып, ачыкъ сёлеширгге чакъыргъанды.

Тынгылауланы къурагъан Билим бериу, илму эм саулукъ сакълау комитетни таматасы Игорь Иванов да, бу теманы магъаналылыгын чертип, аны сюзюуге бу иш мындан ары къалай къураллыгъына, келир заманыбыз окъуна къалай боллугъуна ма аланы ишлегенлерине кёре боллукъ адамла чакъырылгъанларын билдиргенди. Биринчи болуп сёзнё КъМР-ни билим бериу эмда илму министрини заместители Людмила Дорохинагъа бергенди. Ол айтханнга кёре, министерство окъуу юйледе наркомания, токсикомания жайылмазча, дерслеге жюрюмеген, аман къылыкъ этген сабийле болмазча мадарла этиледие, аладан бири школлагъа милицияны инспекторлары салынгъанды. Ол кесини хайыршын кёргюзтюп башлагъанды, ала 112 сабий школгъа жюрюмегенлерин ачыкълагъандыла, хлыпый-сыпый этгенле азайгъандыла.

Министерство наркология диспансер бла байламлыкъ жюрютеди, семинарла, «тёгерек столла», башха жыйылыула бла акцияла дайым да бардырады. Наркология постла да къуралгъандыла. Ала атаанала бла да уллу иш бардырадыла, алагъа деп курсла къурайдыла.Районла, лагерьле да унтулмагъандыла, алада айлыкъла, мониторингле, социальный тинтиуле,башха ишле да бардырыладыла. Кьошакъ билим берген учреждениялагъа сакъланнгандыла, ала барысы да республикада 80 чакълы бир бардыла. Сабийлени араларында наркотик затла бла, токсикомания бла кюрешгенлени не къадар эртте ачыкълар мурат бла диспансеризация бардырыуну юсюнден буйрукъгъа къол салынгъанды.

Людмила Алексеевна республикада наркоманиядан сакъланыуну, ата-аналары къарамай, атылып къалгъан сабийлеге къарауну арасы болмагъанына жарсыгъанды, аны къурамай жарарыкъ тюйолдю, дегенди. Ол сёлешген кезиуде залда салынгган экранда сабийле ишлеген суратла кёрпюзтюлюп тургъандыла, ала алада наркоманиягъа къалай къарагъанларын билдиргенديле.

Министерствону башчыларындан бири профилактика жаны бла кёп зат этилгенин айтханлыкъгъа, андан сора чыгъып сёлешген Казбек Афаунов - РФ-ни Наркотиклени сатыугъа контроль этиу жаны бла федеральный службасыны КъМР-де Управлениясыны таматасыны заместители- арт жыллада наркоманланы, ичгичилени да саннары терк окъуна ёсюп къалгъанларын чертгенди. Наркотиклеге къажау кюреш бардыргъан службаны шартларына кёре, быйыл 1-чи октябрьге дери республикада 1700 адам наркоманлача эсепге алынып,ала, аладан 37-си акъылбалыкъ болмагъанладыла. Аланы асламысы атасы неда анасы ичги бла кюрешген юйюрледенديле.

Казбек Афаунов да бизни республикада аллай сабийлени реабилитация этиу бла кюрешген бир учреждение болмагъанына жарсыгъанды, биз башха республикада да сурагъанбыз, бизден сора аллай арасы болмагъан хазна жокъду, дегенди.

Ол ондогиртер шарх-шарх бла байламлы проблеманы да кётюргенди. Аны юсюнден законодательство тынгылы жараштырылмагъанын, анда шарх-шарх наркотикди деп шарт жазылмагъанын да чертгенди. Аны тышындан келтиргенлени жуутгха тартыуну кючлендирирге кереклисин айтханды. Закон бла наркоманланы бла ичгичилени алгъынча зор бла багъылыргъа жиберирге эркин этилмегени да бу кюреше чырмау этгенин белгилегенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

ЮБИЛЕЙ

Яникойда уллу байрам

Яникой элге шёндюгю аты аталгъанлы быйыл жюз жыл болады. Яникойчула байрамны белгилерге жыйылгъан кюн ары КъМР-ни Парламентини Председатели Бечелланы Илияс, КъМР-ни Президентини администрациясыны башчысы А.Кажаров, КъМР-ни Правительствосуну Председателини биринчи заместители М.Тхазаплижев, Чегем районну администрациясыны башчысы М.Мамбетов, КъМР-ни жашау журт-коммунальный мюлкюню, энергетикасыны эм промышленностуну министри Уяналаны Кязим, «Алан» жамаут организацияны башчысы Беппайланы Суфиян, РФ-ни Наркотиклени сатыугъа контроль этиу жаны бла федеральный службасыны КъМР-де Управлениясыны таматасы Къулбайланы Руслан, Ростехнадзорну башчысы Отарланы Къурман, районланы эм элгени башчылары, КъМР-ни Парламентини депутатлары, культурада ишлеген беллили адамла келген эдиле.

Яникойну Культура юйюнде жыйылыуну эл администрацияны башчысы Газаланы Залим ачхан эди. Ол Яникой бла Каменка эллени тарыхларында эм магъаналы кезиулени эсгергенди.

Бек биринчи бу жерлеге 1905 жылда Гелястланлары Исмайыл келгенди. Аны ызындан тюз жерлеге Газалары, Къуршалары, Ахматлары кёчгенديле. Эл терк ёсгенди. Адамла юйле ишлеп, терек бахчала ёсдюрюп, бир-бирлери бла шуёхлукъ жюрютюп, жашап башлагъандыла. Ол жыллада элге «Жангы къой» атагъанды, ол а орус транскрипцияда «Яникой» деген атха бурулуп кеткенди.

Уллу Октябрь революциягъа дери яникойчуланы кёбюсю жарлы жашагъандыла. Революциядан сора, къолларына жер тюшгенлей, бир кесек аякъланнгандыла. Совет власть Яникойда 1918 жылда тохташдырылгъанды. Биринчи комиссар бу элде Газаланы Исса болгъанды.

Колхозла къуралгъандан сора Яникойгъа биринчи тракторла эм башха эл мюлк машинала берилген эдиле.

Эл советни биринчи башчысына 1922 жылда Гелястланлары Зулкбай айырылгъанды.

Совет властны хайырындан Яникойгъа билимни жарыгъы жайылгъанды: мында ол жыллада биринчи школ ишленгенди. Александр Васильевич Хажилеев элде биринчи устаз болгъанды.

Колхоз ол жыллада бек терк айныгъанды. Газаланы Залим айтханнга кёре, 1930 жылда анда 297 тууар, 73 ат, 9 къой сюрюю болгъандыла, 1941 жылда уа – 2260 тууар, 515 ат, 8700 къой.

Яникой алай терк айнып, колхоз да, эллиле да тап жашагъан кезиулеринде, биллемей тургъанлай, уруш башланнганды. Жаланда бу элден Ата журтну къоруулургъа 289 адам кеткенди, аладан 109-су уруш аулакълада жоюлгъандыла. Малкъар халкъны ёхтемлиги, батырлыгъы, кишилиги бла атын ёлюмсюз этген Совет Союзну Жигити, лётчик Байсолтланы Алим бу элденди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Айырыула

«Справедливая Россия» бир кандидатындан къуру къалгъанды

РФ-ни Федеральный Жыйылыууну Къырал Думасына депутатха «Справедливая Россия» политика партияны Къабарты-Малкъар регион бёлюмюнден кёргюзтюлген кандидатланы тизмелери жукъаргъанды. Экинчи номер бла багъан кандидат Макытланы Хызыр кесини кандидатурасын кетергенини юсюнден аузу бла айтып билдиргенди. Алай этгенини сылтауун да былай ангылатханды: «Единая Россия» партияны тизмесине РФ-ни Президенти Владимир Путин башчылыкъ этгени себепли, мен битеу малкъар халкъ тутхан ызгъа къажау сюелирге сюймейме. Миллетибиз Владимир Владимирович Путиннге уллу хурмет этгенин, намыс-сый да бергенин ким да биледи».

Жангы Малкъар тынгылы хазырланады

Бюгюнлюкде Жангы Малкъарда айырыу участканы 2-чи декабрьде бардыряллыкъ айырыулагъа хазырлай турадыла.

Клубну мекямында, адамла къол кётюрюрге бери келликдиле, жангыртыу ишле къыстау барадыла. Анга эки жюз минг сом багъасы тынгылы ремонт этгенлери бла бирге тыш кёрюмдюсюн да тапландыргъандыла. Район администрацияны башчысы Максим Панаговну болушлугъу бла уя клубну бла эл администрация орналгъан мекямны башларын жангыдан жапхандыла.

Арт кезиуде мында тамамланнган ишлени юслеринден айтханда, башында белгиленнгенле жаланда бир кесегиديле. «Элге болушлукъ» деген программагъа кёре берилген ахчагъа эл амбулаторияны эм спорт школну мекямларыны тышлары, башлары да жангыртылгъандыла. Ол ишлеге жюз минг сом ахча къоратылгъанды.

Битеулю билим берген школну да тышын бояу бла боягъандыла. Школгъа дери билим алгъан сабийлеге деп аны арбазында тынгылы жапма да ишлегенгенди. Аллай магъаналы жумушланы жалчытыргъа Жангы Малкъарны билим берген учреждениясына кыырал бюджетден жюз бла алтмыш минг сом ахча берилгенди.

Аны бла бирге эллиле суу бла кыйынлмаз ючюн да, тийишли амалла этилгендиле. Жангы Малкъарны администрациясыны башчысы Текуланы Къурманбийни айтханына кёре, къышха хазырланыу ишлени чеклеринде онбёш жылдан бери Газет ишни юсюнден башхаладан эшитип билмейди. Бусагъатха дери урунгган жеринде да - КъМР-ни Парламентини пресс-службасыны башчысыны къуллугунда – ол бийик профессионал болгъанын кёргюзтгенди.

Анга алгъыш этте, бу ишинг да къуралсын, ахшы жетишимлеге да жет, дейбиз!

Итогла чыгъарылгъандыла

Болдурулгъан жетишимлени бегитирге эм айнытыргъа

Битеуроссейли кёрюмдюле бла тенглешдиргенде, производствону айнытыу жаны бла Къабарты-Малкъар алда барады. Аны юсюнден КъМР-ни Правительствосуну Председатели Андрей Ярин, Правительствону жыйылыуунда сёлеше, билдиргенди. 2007 жылда январь-сентябрь айлада тамамланнган ишни итогларын, республикалы бюджетни толуугун соязоуге жоралланнган жыйылыугъа КъМР-ни Президенти Арсен Каноков да къатышханды.

Алдагъы жылны ол кезиюнде болгъаны бла тенглешдиргенде, промышленный производствону индекси 122,8 процентге жетгенди. Битеу Россейде уа ол кёрюмдю 106,6 процентди. Баш капиталгъа салымлагъа, экономика эм социальный бёлюмлеге инвестицияланы ёлчеми, 8 миллиард 380,6 миллион сом болуп, 1,7 керегe кёбейгенди.

Къурулуш ишлени белгиленнген ёлчеми 126,7 процентге толтурулгъанды. Хайырланыргъа 165,9 минг квадрат метр жашау журт берилгенди. Ол а 2006 жылны 9 айында болгъанындан 2,6 процентге кёпдю.

Эл мюлк продукция, битеуда алгъанда, 14 миллиард 674,7 миллион сом багъасы чыгъарылгъанды, 104,1 процентге толтурулгъанды. Тууар малланы саны 3,6 процентге, этге сююлгъан малланы эм юй къанатлыланы ёлчеми 18,2 процентге, сют алыу 8,3 процентге, жумуртхана жыйыу 12,6 процентге кёбейгенديле. Он санда этни 64 процентден асламысы, сютню 87 процени, жумуртхаланы 92 процени гитче эм энчи иели мюлкледе чыгъарылгъанды.

Агропромышленный комплексге республикалы бюджетден 36,8 миллион сом неда быйыргъысындан 5,3 миллион сом артыкъ, федеральный бюджетден 107 миллион сом (2,6 керегe кёп) бёлюнгенди. Анга да къарамай, саулай алгъанда эл мюлк организацилада финанс болум кыыйынлай къалады, аланы иги кесеги къоранчыдыла. Болсада, Экономика айнытыу эм сатыу-алыу министерстводан билдиргенлерине кёре, битеу алгъанда, комплексде финанс кёрюмдюле аман тюйолдюле, аны к ъайсы бёлюмюнде да файда алыу жаны бла хал игиленирикди. АПК-ны гитче иеликдеги мюлклерине болушлукъгъа озгъан 9 айда миллет проектни чеклеринде банк кредитле бла 554,8 миллион сом берилгенди. Эл мюлк потребитель кооперативлени саны ёсгенди. Юсюбозденги жылда 10 кредит кооперативге, эл мюлк продукцияны жарашдырыу жаны бла да эки кооперативге регистрация этилгенди.

Розница сатыу-алыуда товар айландыруу 23 м иллиард 538,8 миллион сомгъа жетгенди, быйтыр ны ол кезиуюне болгъанындан 12,1 процентге кёпдю. Адамланы жумушларын тамамлау жаны бла кёрюмдюле да, тенглешдирип алгъанда, 1,6 процентге кётюрюлгенديле.

Озгъан жылны 9 айында болгъанындан 26 процентге кётюрюлюп, республикада ортылыкъ айлыкъ иш хакъ 6820 сомгъа жетгенди. Премьер айтха нга кёре, ол жаны бла битеу россейде болгъанындан (12804 сом) игида артда къалабыз. Алай эсе да, КъМР-де потребитель багъаланы кётюрюлгенлерин эсепге алыу бла окъуна, иш хакъны ёлчемине 19 процент чакълы къошулгъанды. Жашау этерге боллукъ ачханы бек аз ёлчемини ишлерге къолундан келлик къауумгъа тохташдырылгъаны бла тенглешдиргенде, республикалы ортылыкъ иш хакъ андан 2,2 керегe кёпдю.

Бериллик болжалы ётген иш хакъ жаны бла тёлеулени ёлчемин иги кесекге азайтырча онг табылгъанды, деп къошханды Андрей Ярин. Быйтыр биринчи октябрьге аллай борчла 43,5 миллион сом чакълы къалгъан эселе, ала 9,7 миллион сомгъа жетдирилгенديле.

Адамланы иш бла жалчытыу рынокда къатылыкъны азайтыуну мадарлары этилгенديле: бошуна тургъан бир ишчи жерге быйтыр 17 адам болгъан эселе, аланы саны 9-гъа дери азайгъанды.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Къуллукъгъа салыу

Ишингден къууан

«Заман» газетни редакциясы Сусанна Мезованы «Кабардино-Балкарская правданы» баш редакторуна салынгъаны бла къызыу алгъышлайды. Сусанна Сарабиевна журналист сынауну бу басма органда жыйышдыргъанды. Ол ишни юсюнден башхаладан эшитип билмейди. Бусагъатха дери урунгган жеринде да - КъМР-ни Парламентини пресс-службасыны башчысыны къуллугунда – ол бийик профессионал болгъанын кёргюзтгенди.

Анга алгъыш этте, бу ишинг да къуралсын, ахшы жетишимлеге да жет, дейбиз!

ЖАЗЫЛЫУ - 2008

Хурметли окъуучула!

2008 жылны биринчи жарымына «Заман» газетге жазылыу андан ары бардырылады. Жазылыргъа связьны битеу почта бёлюмлеринде боллукъду.

«Заман» - сизни газетигизди!

Бизни индексибиз - 51532

Дуниядан хапарла

Партияла программаларын ачыкълайдыла

РФ-ни Ара айырыу комиссиясындан билдиргенлерине кёре, Думагъа депутатланы айырыугъа битеу регионла хазыр болгъандыла. Онбир политика партия айырыула аллы агитация эм пропаганда ишлени кыстау бардыладыла. Аланы барысына да законодательство тохташдыргъаны чакълы эфир заманла, басма изданиялада жерле берилгенديле.

Айырыулагъа хазырланыуда законодательствоча бузукълыу этилген болса, адамла энчи телефон бла Ара айырыу комиссиягъа сёлешип билдирирча телефон ыз кече-кюн да ишлейди. Бюгюннге дери айырыулагъа хазырланыуда, агитация ишледе бузукълыкъла болгъанлары юслеринден 500 тарыгъыу келгенди.

Офицерле тийишли болумлада жашаргъа керекдиле

Аны юсюнден баргъанды РФ-ни Президенти Владимир Путинни аскер башчыла бла тюбешиуюнде сёз. Офицерлени фатарла бла жалчытыуугъа, аскер пенсияла жаны бла этилген борчланы тёлеуге, пенсиячылагъа медицина болушлукъ этиуге артыкъ эс бурулгъанды анда.

- Офицерле тийишли болумлада жашаргъа, аскерибиз а шёндюгю саууат-саба, техника бла жалчытылыныргъа керекди, - дегенди Владимир Путин.

Забастовка кюч ала тохтамайды

Францияда Президент Николя Сарказини социальный болумну тюрлендириуню юсюнден этген оноуун жаратмагъанла кёпдюле. Артыкъда транспорт сферада ишлегенле, профсоюзла къажау тургъандыла ол оноугъа эм бир бёлек кюн мындан алда забастованы баштаргъандыла. Алагъа къырал организацияла ишлегенле да къошулгъандыла.

Президентни оноууна кёре, келе тургъан жылда социальный сферада ишлегенледен 23 минг адам ишден кетерге керекдиле, 2012 жылгъа дери уа – 150 минг адам.

Профсоюзла уа адамланы ишден къыстауну тохтатыуну, иш хакъны уа иги кесекге кёбейтиуню излейديле.

Украинаны бушуу кюню

Донецкде Засядько атлы шахтада метан газ атылгъаныны хатасындан ёлгенледен 29-гун асыргъандыла. Аны бла байламлы къыралда ол кюнню бушуу кюннге санагъандыла. Ёлгенле битеуда 89-дула. 11 шахтачы уа алыкъа, ёлген эселе, сау эселе да, табылмай турадыла.

Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини 2007 жылда 17-чи ноябрьде чыгъарылгъан 87-УП номерли Указы бла къабыл этилгенди.

Къабарты-Малкъар Республикада жер реформагъа хазырланыу эм аны бардырыу жаны бла республикалы КОМИССИЯСЫНЫ КЪАУУМУ

Каноков А.Б. –Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти (комиссияны председатели)

Кажаров А.Х. - Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини Администрациясыны башчысы (комиссияны председателини заместители)

Бердюжа В.И. – «Новоивановское» халкъ предприятинда ишлегенлени жабыкъ акционер обществоларыны генеральный директору, Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини депутаты (ыразылыгъына кёре)

Бишенов А.А. – Къабарты-Малкъар Республиканы финансла министри

Докшоков М.И.– Къабарты-Малкъар Республиканы Президентинде Жамауат-консультатив советни члени, Россей Федерацияны Президентини Юг федеральный округда толу эркиликли келечисинде Старейшинала советни члени

Жеруков Б.Х. – «Единая Россия» Битеуроссей политика партияны Къабарты-Малкъар регион бёлюмюню Политсоветини секретары, Россей Федерацияны Эл мюлк министерствосуну биийк профессионал билим берген «Къабарты-Малкъар Республиканы биринчи Президенти В.М.Коков атлы Къабарты-Малкъар эл мюлк кыырал академия» федеральный кыырал билим бериу учреждениясыны ректору (ыразылыгъына кёре)

Каширов З.К. – Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини бла Правительствосуну Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентинде бла сюд органларында келечиси (Комиссияны секретары)

Клевцов М.М. – Къабарты-Малкъар Республиканы Президентинде Жамауат-консультатив советни члени

Лигидов Х.П. – Жерлериндеи тепдирилмеген объектлени кадастрны федеральный агентствосуну Къабарты-Малкъар Республикада Управлениясыны башчысы (ыразылыгъына кёре)

Мусукланы А.Т. – Къабарты-Малкъар Республиканы экономиканы айнытыу эм сатыу-алыу министри

Несутулов В.Г. – Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Аграрный политика эм табийгъатны хайырланыу жаны бла комитетини председатели (ыразылыгъына кёре)

Панагов М.А. – Терк муниципальный районну администрациясыны башчысы (ыразылыгъына кёре)

Пунаржи В.И. – Прохладна муниципальный районну администрациясыны башчысы (ыразылыгъына кёре)

Сохов М.И. – Къабарты-Малкъар Республиканы кыырал ырысхыгъна эм жер ресурсларгъа башчылыкъ эту жаны бла министри

Темиржанланы М.О. –Черек муниципальный районну администрациясыны башчысы (ыразылыгъына кёре)

Тхагапсоев Х.Г.– бийик профессионал билим берген Х.М.Бербеков атлы Къабарты-Малкъар кыырал университет» кыырал билим бериу учреждениясы Социальный-гуманитар институтуну философия кафедрасыны профессору, Къабарты-Малкъар Республиканы Президентинде Жамауат-консультатив советни члени

Черкесланы Г.М. – «Пенсиячыланы союзу» битеуроссей жамаат организацияны Къабарты-Малкъар бёлюмюню председатели, Къабарты-Малкъар Республиканы Президентинде Жамауат-консультатив советни члени

Чеченланы А.А. – Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председателини заместители

Эркенов Т.Х. – Къабарты-Малкъар Республиканы эл мюлк эм аш-азыкъ министри.

Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини 2007 жылда 16-чы ноябрьде чыгъарылгъан 85-УП номерли Указы бла къабыл этилгенди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Наркотиклеге къажау КОМИССИЯСЫНЫ КЪАУУМУ

Каноков А.Б. – Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти (комиссияны председатели)

Къулбайланы Р.М. – Россей Федерацияны Наркотиклени сатыуға контроль этиу жаны бла федеральный службасыны Къабарты-Малкъар Республикада Управлениясыны таматасы (комиссияны председателини заместители)

Бечелланы И.Б. – Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Председатели (ыразылыгъына кёре)

Бицуев В.Г. – Къабарты-Малкъар Республиканы саулукъ сакълау министри

Блиев А.А. – Россей Федерацияны Федеральный таможня службасыны Юг таможня управлениясыны Минеральные Водыде таможнясыны Къабарты-Малкъар таможня постуну таматасы

Жариков О.О. – Къабарты-Малкъар Республиканы прокурору (ыразылыгъына кёре)

Кажаров А.Х. – Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини Администрацияны башчысы

Маиров Ю.Х. – Къабарты-Малкъар Республиканы Баш Сюдюню Председатели (ыразылыгъына кёре)

Меркулов А.В. – Россей Федерацияны Президентини Юг федеральный округда толу эркиликли келечисини аппаратыны баш федеральный инспектору

Сердюк В.А. – Россей Федерацияны Федеральный къорксуусузлукъ службасыны Къабарты-Малкъар Республикада Управлениясыны таматасы

Томчак Ю.И –Къабарты-Малкъар Республиканы ич ишлерини министри

УСТОВ В.Х. – Россей Федерацияны Прокуратурасында Следствие комитетни Къабарты-Малкъар Республикада Следствие управлениясыны башчысы (ыразылыгъына кёре)

Шандиров О.Л. – Къабарты-Малкъар Республиканы Экономика эм жамауат къорксуусузлукъ жаны бла советини секретары

Шхагапсоев С.Х. –Къабарты-Малкъар Республиканы бла ведомстволаргъа рекомендацияланы къабыл кёргендиле.

Ахырында «Единая Россия» партияны Къабарты-Малкъар регион бёлюмюню Политсоветини секретары, Парламентни депутаты Борис Жеруков сёз тилегенди. Ол жыйылыуда кёпюрюлген вопросну бек магъаналыгъа эм заманында салынгъанны санагъанды эмда партияны атындан мында этилген эсгертулени бла предложениялары жыйышдырып, Къыралъ думагъа барып, анда аланы законодательный башламчылыкъына кёргюзтюргъе кереклисин айтханды. «Хар бирибиз да хал былай барса, отуз жылдан сора не боллугъун акъылына келтирилса, сансыз къалмазлыгъына ийнанымда дегенди, келигиз, барыбыз да бирча къажау сюелейик бу осал затха».

ТЕКУЛАНЫ Хауа.

Айырыуда-2007

Эркинлик эм адамлыкъ

Хурметли айырыучула! Багъалы жерлешлерибиз!

Россей Федерацияны Къыралъ Думасыны бешинчи чакъырылыууну айырыуларына бек аз заман къалгъанды. 2007 жылда 2-чи декабрьде биз кесибизни сайлаутубузну этерикбиз. Бизни келир заманыбыз, къыралыбызны келир заманы, сабийлерибизни келир заманлары, тамата тёлюбюзню сау-эсен болурлары биз къайсы партия ючюн къол кётюргенибизге кёре боллукъду.

«Союз правых сил» бюгюнлюкде Россейде жангыз демократия партия болгъанына юсюндеи мен ёхтемлик бла айталлыкъма, ол Къыралъ Думагъа ётерине ишексиз ийнаныпма. «Союз правых сил» демократия жорукъланы къаты тутхан битеуроссей политика партияды. Бизни партияны байрагъында юч сёз жазылыпдыла: эркинлик, иелик, законлукъ. Бизни акъылыбызгъа кёре, жаланда эркин къыралда жашагъан, баш эркинлиги болгъан инсанны юсюнде болаллыкъды адамлыкъны ышанлары, ол заманда миллет энчилигин, миллет культурасын сакъларгъа ана къолундан келликди.

Эркинлик деген неди? Эркинлик - ол айныгъан граждан обществоду, кишиге боюн салмагъан судопроизводстводу, кеси аллына ишлерге къолундан келген прессады, обществону властьха контроль этиуюдю. Ол хар ким акъылына, билимине, онгына кёре жашау этрини гарантиясыды.

Законлукъ деген неди? Ол битеу адамланы законнга генг бойсунуулардыды, коррупциягъа къажау кюрешди, чиновниклени артыкъылыкъларын тунчукъдурууду, аскерде дедовщинаны къурутууду, ол, айхай да, хар гражданинни кесин къалай жюрютгенине эм ишине жууаплы болууюду.

Иелик деген неди? Ол хар адамны да керегин табып ёмюр сюрююдю, айныуду. Иелени кёп санлы классыды, орталыкъ классны къуралырына мурдор болаллыкъшёндюгюлю, демократиялы, тутхучлу, айныгъан къыралны мурдорун саллыкъ. Ышангылы къоруулланнган энчи иелик болмай, рынок экономика жокъду эм болаллыкъ да тюйюлдю. Рынок экономикасыз конкуренция жокъду эм боллалыкъ да тюйюлдю. Конкуренциясыз социальный-экономикада, жамаат-политика сферада, ала кибик обществону эм къыралны жашауларыны башха жанларында да алгъа атлам этерге онг жокъду эм боллукъ да тюйюлдю.

Бизни республикада айтхан сёзлери закон болгъанла башчылыкъ этген (тоталитарный) кезиуде, аллай бластьха къажау сюелген жангыз бизни партия болгъанды. Бизи алгъынгны оноучуланы политикалары терс болгъанына не аз да ишекли тюйюл эдик. Ала кеслери аптхандан башха оюмну сан этмегенديле. Алай бла, республика социальный -экономикасын айнытыу жаны бла айтхадан-артха кете барып, Россей Федерацияны регионларына арасында бек артха къалгъанланы санына къошулгъанды, ишсизлик кёплени борбайларындан алгъанды, ишлергe къолларындан келгенде, баш кечиндирир амал излей, кёп санда республикадан тышына кетгенديле.

Насыпха, КъМР-ни бусагъ атдагъы оноучулары алгъынгыладан ачыкъылыкъларыдыла, социальный-экономика проблемаланы тамамлаугъа жангыча къараулары бла башхадыла, граждан обществогъа тёзюмлюлюклери уллуду. Алай жангы властьны хар заты, иши бла да келишип къалмайды. Болсада биз акъылыбызны бир бирибизге айтыргъа, битеу проблемаланы ачыкъларгъа онг чыкъгъаны жамауат политика болумну игилендириуге себеплик этеди.

Не жашырыр кереклиси барды, битеу ючюню бириктириуню, ол санда «Союз правых силни» да хайырыннан общественда рынок байламлыкъна, энчи иелик, эркин конкуренция жашауда орун тапхандыла. Ол а айныгъа, ёсюуге мурдор болгъанды. Бюгюнлюкде Россей дунияда бек бай къыралладан бирлериди, аны уллу стабилизация фонду эм алтын хазнасы бардыла. Энди халкъны социальный жаны бла къоруулланмагъан адамларыны жашау къолайлаын игилендириуге онг чыкъгъанды, аны хайырланыргъа уллу кёллюлюк этиге жарарыкъ тюйюлдю.

Аны бла бирге биз экономиканы къыралны иелигине бериу, рынокну механизмлерине сансыз къарау демеклик экономикабызны къарысусландырлыгъына ишек жокъду. Аллай къайгылы ышанла уа кёзге туурадыла. Аны себепли, болдурулгъан жетишимле бла тынчайып къалмай, къыралны экономикасын жангыча къургъаргъа эм экономикадача, жамаат-политика жашауда да бек иги европалы стандартлагъа жетиширгe итинирге керекди.

«Союз правых сил» ол къырал къурулушда чынтты федерализм бюгюн ючюн тохтамай къайгырыпы тургъан жангыз партияды. Биз федеральный ара регионланы ахчаларын тохтамай тартып алып тургъанына къажаубуз. Биз Налог формада жыйылгъан ахчаны 70 процентинден аз болмай жер-жерледе къалыры жанлыбыз. Ол регион оноучулану полномочияларын кёбейтиркди, халкъларыны аллары нда кеслерини жууаппылыкъларын кётюрлюкдю, регионну айнытыуну даражасы ёсеркиди. Жаланда толу федерализмни жолу бла барса, Россейни келир заманы ол заманда махтаулу боллукъду. Андан сора да, федерализм-ол хар халкъны сейирлерини толу эсебин жюрютюудю, миллет тиллерин, культураларын, тёрелерин айнытыуну жолу бла аланы миллет энчиликлерин сакъларгъа хар не жаны бла да себеплик этиудю.

Битеу проблемаланы тамамларгъа, граждан обществону къурагъа, битеу адам улуну ниет хазнасына эм халкъла аралы праваны мардаларына тюшюнюргe, аланы багъаларгъа жаланда демократияны болумларында къолдан келликди деп биз таукел айтабыз. Шёндюгю обществону айнытыуну бу баш жорукъларындан не аз да бир жанына тайыу ол барамтагъа тюшюрлюкдю, элтип жаргъа тирерикди!

Бизни халкъны кёсин жокъ болуудан сакъланырына къайгырыуы сезими болгъанына ийнанама. Ол шёндюгю болумгъа, акъылын башына жыйып, багъа бичерге эм эркиликге уа демократингъа хайыр келтирирча сайлау этергe болушуркъду. Ол заманда адам улуну айнытыуну эм, мамырлыкъда уруна, онгуна барыныы тюз жолу табыллыкъды.

Биз тоталитар обществогъа къайтсакъ, хар адамны, Россейни битеу халкъларыны да келир заманда жашаулары иги болур деп айталмайбыз.

Хурметли ата журтлула! Бизни хар бирибиз да 2007 жылда 2-чи декабрьде оюмлу эм жууаплы сайлау этер деп ышанама.

Тутхучлу эм хар иши онгуна айланнган Россейде хар бирибизни жолубуз болурун, бир бирни багъалау болурун, жашауубуз жашнарын сюйгеними билдирирге эркин этигиз.

АнзорШАХМУРЗОВ,
«Союз правых сил» политика партияны Къабарты-Малкъар регион бёлюмюню председатели, Россей Федерацияны Федеральный Жыйылыууну Къыралъ Думасыны бешинчи чакъырылыууну депутатыны кандидаты.

Бирден ключ салыуну излеген проблема

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Парламентни Председателини заместители Людмила Федченко Парламент шарх-шархны сатарғъа эркин этмеуню юсюнден бегимни къабыл эттенин, алай прокуратура аны терсге санагъанын эсгертгенди. Алай ол болушурукъ эсе, энтта да чыгъарайыкъ аллай бегимни, прокуратура аны терслегинчи заманны ичинде окъуна бир затла этерсиз, дегенди. Казбек Афаунов: «Къоншуларбызда - Север Осетия-Аланияда - аллай бегим жашауда бардырылғанлы эки жыл болады», - деп жууаплагъанды.

Анга депутат Анатолий Ивановну, Парламентни Председателини заместители Хазратали Бердонну, Бечелланы Илиясны да кёп соруулары, даулары да болгъанды, ол алагъа тынгылы жууапла бергенди.

Зор бла багъыуну юсюнден закон керек болгъанлыны юсюнден саулукъ сакълауну министрини заместители Гайбланы Алёна да айтханды. Ол дагъыда нарколог врачланы жетишмегенлерини проблемасын кётюргенди эм быллай шартла келтиргенди: беш сабий нарколог керек болгъан жерде жаланда экиси ишлейди. Районлада уа 7 ставкада наркологланы орунларын башха специалистле аладыла. Нарколог врачланы, артыкъда элледе, социальный къоруулау бла байламлы вопросла да тамамланмагъандыла.

КъМР-ни Физкультура эм спорт жаны бла комитетини председатели Мурат Карданов жаш тёлюню юйретиуде миллет адет-тёрелени, намысны, сыйны не кьадар толу хайырланырғъа керекбиз деп, алай къарайды. Алгъын гитче абаданны къатында тютюн ичерге уялған эсе, ол айыпха саналған эсе, бусагъатда сабий жашыкъла, къатыбызгъа келил, тютюн тилеп къоядыла, анга айып этгенден, ол терс болгъанын ангылатхандан окъуна башлайыкъ ишибизни, дегенди. Ол школда физкультура дерслени башха тюрлю сабийле алагъа сюйюп жюрюрча, ала хайырлы да, сейир да болурча этерге кереклисин айтып, комитет аны юсюнден сагъышы эте турғанын билдиргенди. «Дагъыда, - дегенди ол, - спорт майданчыкъланы хар жерде да къурамай жарарыкъ тюйюлдю, сабий саддан башлап, ёсюп кетгинчеге дери сабийни кёз аллыбыздан кетермезге, кьолубуздан ычхындырмазғъа керекбиз».

КъМР-де МВД-ны Акъылбалыкъ болмагъанланы ишлери жаны бла бёлюмюню таматасы Алик Шоров а наркоманланы бла ичигичилени санына арт заманлада тиширыула кёпденкёп къошула баргъанларын жарсып айтханды. МВД-да эсепде турған 1,5 мингден артыкъ адамдан 250-си тиширыуладыла, дегенди. Ол да тынгылы законодательство керек болгъанын айтханды. Сора бу осал иште къажау халкъ бирча сюелмесе, къуру милицияны къолундан зат келмезлигин чёртгенди.

КъМР-ни Саулукъ сакълау министерствосуну акъылбалыкъ болмагъанланы баш психологу-наркологу Артур Пачев айтханға кёре, республикада профилактика иш осал бардырылады. Амбулатория болушлукъну тынылы этер онг жокъду, стационарда 6 ундурукъ барды, диспансерде уа оператив эм консультатив болушлукъ этиледи. Сабийлеге реабилитация болушлукъ этергe онгубуз болмагъаны себепли, аллагъа Санкт-Петербургъа кетергe тюшеди. Бусагъатда диспансер эсепде турғанланы ичлеринде 12 школчу, бир жерде окъуған, ишлеген да этмеген 13 адам бардыла.

Артур Пачев республикада наркотиклени, адамны башын хайран этген башха затланы хайырланнгланлагъа багъарча жабыкъ учреждение къурарғъа керекди деп, алай къарайды.

СПИД-ден эм жукъған ауруладан сакъланыу эм алагъа къажау кюреш бардырыу жаны бла араны баш врачы Руслан Князев келтирген шартла да къууандырмагъандыла: 1993 жылда республикада ВИЧ инфекциясы болгъан биреулен бар эди, 2007 жылда 20-чы ноябрьге алгъайла 379-ғъа жеттендиле. Аланы араларында жыл санлары 35 жетмегенле 53 процентни, 40 жылғъа жетмегенле уа 76 процентни тутадыла. 2002 жылғъа дери ВИЧ-инфекция жаланда наркоманлагъа жагъылғъан эсе, андан бери уа эр киши бла тиширыу бирге къалып, жукъғъанла кёпден-кёп бола барадыла. Бусагъатда аллайла 123 боладыла. «Наркоманиягъа къажау кюреш бардырғъан службала кёпдюе,- дегенди ол, - алай биз барыбыз да кеси аллыбызға ишлейбиз, ишден хайыр чыгъар ючюн а бир бирибиз бла къаты байламлы болурғъа керекбиз. Аны ючюн а ишибизни келишдирлик бир ара къурасла иги боллукъ эди. Битеу службала да биригин ишперге керекбиз».

Жыйылыуда Прохладный шахар округну администрациясында билим бериу управлениясы таматасы Сергей Голубничий, Бахсан шахарны 3-чю номерли орта школуну директоруну юйретиу иш жаны бла заместители Анжелика Губжокова да сёлешгенديле эм алада профилактика иш кьалай бардырылғанына юсюнден айтхандыла.

Сёлешгенлени барысына да тынгылағанла соруна парламент тынгылаулағъа къатышханла КъМР-ни Парламентине, Правительствосуна, бу иш бла байламлы болгъан министерстволарға бла ведомстволарға рекомендацияланы къабыл кёргендиле.

Ахырында «Единая Россия» партияны Къабарты-Малкъар регион бёлюмюню Политсоветини секретары, Парламентни депутаты Борис Жеруков сёз тилегенди. Ол жыйылыуда кётюрюлген вопросну бек магъаналығъа эм заманында салынгъанны санагъанды эмда партияны атындан мында этилген эсгертулени бла предложениялары жыйышдырып, Къыралъ думагъа барып, анда аланы законодательный башламчылыкъына кёргюзтюргe кереклисин айтханды. «Хар бирибиз да хал былай барса, отуз жылдан сора не боллугъун акъылына келтирилса, сансыз къалмазлығъына ийнанымда дегенди, келигиз, барыбыз да бирча къажау сюелейик бу осал затха».

ТЕКУЛАНЫ Хауа.

Конкурс

Студентлени халкъла аралы кюнлерине жораланып, Профсоюзланы Культура дворецлеринде «Суперстудент – 2007» деген конкурс ётгенди. Бу жол бла ол онунчу кере бардырылғанды.

Озған жыл анда жашла, къызла да эришген эселе, быйыл аллай онглары жаланда жашланы болгъанды. КъМР-ни Жаш тёлю эм жамауат организацияланы кыырал комитетини председатели Борис Паштов башчылыкъ этген жюриге «Суперстудент» деген атха тийишли болур ючюн, эришген сегизеуленден бирин сайлагъан тынч тюйюл эди.

Жашла онеки эришиуде сыналғанладыла. Конкурсха къатышханла Къабарты-Малкъар Россейге кеси ыразылыгъы бла къошулғъанла, РФ-ни Къыралъ Думасына декабрь айда боллукъ айырыуланы да эсгертгендиле.

Республиканы вузларыны сегиз келечисинден «Суперстудент – 2007» деген атха Хасан Жилов тийишли болгъанды.

Н.БОРИСОВА.

Болдурулгъан жетишимлени бегитирге эм айнытырғъа

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

КъМР-ни жыйышдырылгъан биджетине налогладан келген ахчаны ёлчеми 1,7 кереге кёбейгенди, ол жаны бла белгиленген борчла тогъуз айны ичинде 116,7 процентге толтурулгъандыла. Федеральный налог службаны КъМР-де Управлениясыны таматасы Александр Ткаченко билдиргенине кёре, ол башчылыкъ этген органны кесине тюшген хайыр да иги кесекге кёбейгенди, республиканы биджетге 2,2 миллиард сом жиберилгенди. Налогла жыйыуну орталыкъ ёлчеми Россей Федерацияда 120 процентге, Южный Федеральный округда 126 процентге есген эсе, бизни республикада ол кёрюмдю 166 процентге жеттенди.

2007 жылны ал тогъуз айында республиканы биджет къалай толтурула барғъаны юсюнден КъМР-ни финансла министри Азрет Бишенов билдиргенди. Ол айтханнга кёре, КъМР-ни жыйышдырылғъан (консолидированный) биджетине тюшген хайыры ёлчеми (предпринимательство ишден эм башха мадарладан тюшгени да эсепге алынып) отчёт кезиуде 1,6 кере неда бир миллиард 489,1 миллион сомғъа кёбейгенди, юч миллиард 940 миллион сомғъа жетдиригенди, пландан тышында 147,1 миллион сом тюшгенди.

Биджетни толтруруда социальный кыырал борчланы тамамлауғъа финансла бёлюгуге баш магъана берилгенди. Иш хакъны заманында берилиюю жалчытылғъанды, бирча ёлчемде ахча тёлеуелге, сабий пособиялағъа, гражданланы энчи къауумларына болушлукъ этиуге, жашау журт-коммуналный жумуша жаны бла льготаланы къайтарыуға (компенсациялауға), жашау журт субсидияла бериуге биджетден ахча заманында бёлюнюп турғъанды.

Этилген мадарланы хайырларындан гитче эм орталыкъ предприятияланы финанс болумларын игилендирирча, налогла эм сборла жаны бла борчланы азайтыуға онг табылғъанды. Федеральный биджетден финанс болушлукъ 7,3 миллиард сом ёлчемде этилгенди неда 96 процентге жетдиригенди. Андан сора да, КъМР-ни экономикасына жибериген федеральный салымлағъа ахча къошуу (софинансирование) жалчытылғъанды. Бир жыл мындан алғъа уа алай этергe къарыу жокъ эди.

Докладлағъа тынгылап, КъМР-ни Президенти Арсен Каноков келтиригген тарихле ал сананулағъа кёре тохташдырылғъанларын, жылны ахырына алагъа къошулукъларын да эсепге алыу бла Правительствону ишине ыразы болғъанды.

Республиканы башчысы къурууллары бошалырғъа деп белгиленнген, асламында социальный магъаналы объектлени эксинден къалғъанлары хайырланырғъа берилгенлерин сюйюп чёртгенди. Диагностика араны бла спорт дворецни къурууллары уа жылны ахырына бошаллыкъларын айтханды. Къуруулланы терк бардырыу иги болғъанына, аны хайырындан инфляция коэффициентна бек аз этилликлерине къайтарып эс бурғъанды.

Къуруулланы кёп эм терк тамамлау, Президентни айтыуына кёре, андан ары бардырылыкъды. Быйыл 38 объект ишленнген эсе, келир жылда 99-суну жорулуучу башларғъа деп белгиленнгенди, аланы 80 процентин хайырларығъа берилликди. Шахарладағъысын къой да, элледе окъуна жоллағъа ремонт этиуню ёлчемине да ыразыды Президент. Республиканы эллерин тапландырыу андан ары бардырылыкъды. Ол ишлеге ахча бёлюрге деп кёп болмай къабыл этилген ючжыллыкъ финанс планда белгиленнгенди. Биджетни 95 процентге толтурулғъаны да иги белгиди, кёп жылланы ол чекге жетерча онг болмай турғъанды.

Тамамланылмай турғъан вопросланы санында республиканы таматасы социальный бёлюмде иш хакъны ёлчеми алаша болгъанына эс бурғъанды. «Аз хакъ алғъанланы къауумына - айлыкъ иш хакълары 1500 сомдан озмагъанлағъа-болушурча онг табарғъа керекди»,- дегенди ол.

Арсен Каноков алда бардырыллыкъ айырыуланы юсюнден да айтханды. «Ала къуралыуну, айырыучулана тири къатышыулары бла, законлукъ, жамаат низам сакъланыулары бла ётергe керекдиле», - дегенди. Адамла къол кётюре туруп, властьла аланы хархюнлюк проблемаларын къалай кетергенлерине къарағъанларын унутмазғъа чакъырғъанды.

КъМР-ни Президентини бла Правительствосуну пресс-службалары.

Яникойда уллу байрам

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Стрелковый полкну командири Соллучланы Иосиф Къызыл Байракъны эки ордени эм кёп майдалла бла саугъаланнганды. 115-чи атлы дивизияны солдаты Махийланы Хамзат да уруштан Къызыл Жулдуну эки ордени эм бир бёлек аскер майдалла бла къайтханды.

Кёчгюнчюлюкден сора яникойчула колхозну жангыдан къурагъандыла, анга Байсолтанланы Алимни атын атағъандыла. Мамыр жашауда да бу элни адамлары жигерликлерин, ишни сюйгенлерин кёргюзтгенлей турадыла. Социалист урунуну жигити Уммайланы Фазика, «Урунуу махтаулукъну» юч даражалы орденлерини кавалери Газаланы Исмайыл, Ленинни орденине тийишли болгъан Трамланы Нюра ишлеген жерлеринде атларын айтдырғъандыла.

Дагъыда энчи белгилерге кереклы бир шарт: Яникойдан битеу да республикада белгили адамла кёпдюе. Аланы араларында КъМР-ни Парламентини Председатели Бечелланы Илиас, Конституция сюдню председатели Геляханы Абдуллах, Башкъортостанны Турцияда келечиси Мызыланы Къаншаубий, «Горзеленхоз» трестни башчысы Гелястанланы Ахмат, КъМР-ни Баш Сюдюню федерал судьясы Кючюкланы Олег.

Ызы бла жыйылыуда КъМР-ни Парламентини Председатели Бечелланы Илиас сёлешгенди. Ол туугъан элини юсюнден кёп иги сёз айтханды эм Кючюкланы Махмутну бла Лидия Елеевланы КъМР-ни Парламентини Сыйлы грамоталары бла сагъналағъанды.

КъМР-ни Президентини Администрациясы бла башчысы Альберт Кажаров эл администрацияны башчысы Газаланы Залимге амбулаториягъа автомошинаны ачхыларын бергенди. Бу машина КъМР-ни Президенти Арсен Канокову элге этген саугъасыды.

Ызы бла яникойчуланы Беппайланы Суфиян алгъышлағъанды. Андан сора трибунағъа Чегем районну администрациясыны башчысы М.Мамбетов чыкъғъанды эм урушу ветераны Залийханланы Магометге, болгъан бериуге кёп къыйын салғъан Къушмукъланы Шахымгъа, медсестра Чабдарланы Фатимагъа Сыйлы саугъала эм ахча премияла бергенди.

Экинчи Чегемни администрациясыны башчысы Руслан Алакаев районну эллерини атындан Газаланы Залимге Яникойда тамамланырыкъ жумушлағъа деп отуз минг сом бергенди.

Урушу эм урууну ветераны Кючюкланы Махмут бу байрамғъа жыйылғъан къонакларға эм эллилеге жюрек ыразылығъын билдиргенди.

Жыйылыудан сора артистле концерт кёргюзтгенديле. Орта школну спортзалында уа эришиуле бардырылғъандыла.

З.МАРЕМОВ.